

AD

SOLEMNEM INAUGURATIONEM MONUMENTI

IMMORTALI MEMORIAE

AMPLISSIMI AC DOCTISSIMI VIRI

A. R. P.

A N D R E A E D U G O N I C S,
E SCHOLIS PIIS

OLIM IN REGIA SCIENTIARUM UNIVERSITATE PESTIENSI

PROFESSORIS,

DE PROMOTA LINGUA PATRIA ET LITTERIS

LONGE MERITISSIMI,

S Z E G E D I N I

IN URBE NATALI

PIE ERECTI

SCHOLAE PIAE NITRIENSES

DIE 19. AUGUSTI 1876.

1982

NITRIAE, 1876.

TYPVS VIDVAE MICHAELIS SIEGLER. 1056.

B/25

WGY

ekonyvtar.sk-szeged.hu

qui reclinis stas super aethere !
Descende Coelo sidereo, Tuos
Dignare vultu, audi, vide quos
Urbs Tibi cara paret triumphos !

Andrea in alma matre Szeged Tuis
Surgit dicatum culmen honoribus,
Tu dignus olim matre, mater
Digna suo fuit usque nato.

Grandes meretur quae colit et piis
Ornat tropaeis patria filios.
Ingrata quondam Scipioni
Roma, nec ossa quidem tenere

Post fata tanti promeruit Viri.
At gloriatur Te Szeged, ossaque
Tuumque nomen gloriosum
Semper ab interitu tuetur.

Tu luce prima qua dederat frui
Lucem Parenti concilias novam,
Primamque Matris caritatem
Dulcis amore soli rependis.

Cum lacte Matris sanguine cum Patris
Infusa mens et nobilis indoles
Primis ab annis aestuabat
In Patriam pietatis igne.

O quantus ardor, quanta scientiis
Te roboratum suscitatur aequitas !
Quos mente moliris labores,
Quas animo meditaris artes ?

Quid patriis est gens sine legibus,
Sermonis expers quid populus sui ?
Contenta gentis lingua gentem
Ducit ad interitum perennem.

Arpádiano sanguine patria
Haec parta, lingua legeque patria
Servata, mira sorte tantis
Non misere fuit hausta saeculis.

Contemta patrum lingua fuit velut
Merx obsoleto quae latet angulo.
Multos loqui linguam pudebat
Stirpe satos licet Hungarorum.

Quin hanc creandis legibus Hungarus
Altisque ineptam quisque scientiis
Sermone Teuto, veste Gallus
Dixerat ut peregrinus hospes.

Neglecta saeculis in proprio lare
Sic res iacebat linguaque patria
Ad rus relegata, ad colonos
Ad vetulas, miseramque plebem.

A plebe, non in Palladis artibus
Nec sub coruscis divitis atriis —
A matre solum derelicta
Lingua patrum fuit haurienda.

Ad hoc, quid heros, cuius adhuc calent
Arpádiano sanguine pectora?
Quid Hungarorum qui nefandos
Hanniades tremefecit hostes?

Quid nostra gens, quae percita patrio
Sermone Regis signaque patria
Secuta, nomen gloriosum
Ad triplicem tulit usque Pontum?

Non ore muto, nec labio hospitem
Rex iustus olim suscitavit in Szeged
Movelque victrices phalangas
Hostibus ense, manu minaces.

Est lingua genti vita, dolis, minis
Hanc qui nefandis aggreditur modis
Iniuriosus dormientem
Suscitavit atque ferit leonem.

Tantis procellis, insidiis, dolis
Obiecta gens non mergitur Hungara.
Est, qui tuetur tanta vitae
Saecula promeritos videre.

Quos usque dignos mascula saeculis
Virtus probavit, non sinit opprimi
Qui plurimis genti in periculis
Providet ipse Deus columnas.

Dum nempe linguam legibus Hungaram
Aptam negabant esse Scientiis
Tu sucitatus labem inustam
Ingenio Dugonics refringis.

Tu primus audes oreque menteque
Delere sparsas fraude calumnias,
Et fervidus iustis et aequis
Exentis ingeniis soporem.

Sic prima linguae mens Tua patriae
Non ante visas divitias legit,
Et arte multa eruderatos
Perpolit usibus uniones.

Hinc lingua tamquam Sponsa monilibus
Ornata cunctis apta Scientiis
Comparet, et musas amicas
Mox sibi conciliat Sorores,

Mirantur omnes ingenium Tuum,
Ardore plenum suspiciunt Virum,
Et irritos qui praedicabat
Tollit ad astra Tuos labores.

Labore, curis, auspiciis Tuis
Est cre nostro Calliope loqui
Audita Musis, ore nostro
Ausa loqui fuerat Mathesis.

Quin et Thalam, Melpomenen loqui
Est gratulatus civis in urbibus,
Quod nempe neglexere saecula,
Tu facili reparas labore.

Tu primus armis quae Tibi suggerit
Tantos per annos hausta scientia
Obiecta linguae transtra rumpis
Impavida solidaque mente,

Monstrasque longo iam Tibi cognititas
Usu vias, et detegis insciis
Fontes, patrum sermone Musas
Ad patrias vehis excolendas.

Sic visa multis ardua et inuia
Fit plena linguae floribus area.
In qua parabat lingua primis
Te meritum redimere sertis.

Andrea! in alma Matre Szeged decus,
Tu saeculi lux, sidus in Hunnia,
Linguae renascentis novique
Tu fueras genii excitator.

Te docta Pallas septa sororibus
In Urbe Regni Matre Scientiis,
Te tota gens linguae periclo
Iuribus et patriae imminente

Dixit tenacem propositi Ducem,
Nam quisque sensit quid Tibi debeat,
Dignumque vidit quem nepotes
Porphyreis recolant tropaeis —

Maturat aetas consilium, Deus
Votis secundat. Debita posteri
Solvunt avorum, spesque gratae
Coeptaque perficiunt cohortes.

Hic ergo in alma Matre Tua ad Sacras
Musis palaestras stent Tua culmina.
Doctum decet post fata doctis
Aedibus et Sociis nitere.

Hic digna discat Progenies Patrum
Ardere flammis in patriam Tuis,
Tibique vicinas labore et
Ingenio meruisse Sedes,

Sic gloriatur Te Szeged. Hungarus
De patria Te ter meritum canat.
Aeterna stent: Virtus, Honor, Laus,
Nomen in his Dugonics tropaeis!

Josephus Calas. Budaváry.